

Metodologia per a la recerca i la innovació en mitjans

2014/2015

Codi: 43075

Crèdits: 15

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4310036 Màster Universitari en Recerca en comunicació i periodisme	OB	0	1

Professor de contacte

Nom: Teresa Velázquez García-Talavera

Correu electrònic: Teresa.Velazquez@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Marcial Murciano Martínez

José Manuel Pérez Tornero

Nuria Simelio Sola

Prerequisits

Formació bàsica en metodologies de la recerca

Objectius

Dissenyar, crear i desenvolupar projectes de recerca bàsica i aplicada en Periodisme i Ciències de la Comunicació. Aplicar la planificació del treball científic per a la recerca en mitjans. Utilitzar les tècniques de recerca quantitatives i qualitatives per a la recerca en mitjans. Desenvolupar el procés d'elaboració d'un projecte de recerca. Aplicar el mètode científic de forma adequada, plantejant hipòtesis relatives a la comunicació, validant i verificant idees i conceptes i ressenyant correctament les fonts bibliogràfiques.

Competències

- Adaptar-se a noves situacions, tenir capacitat de lideratge i iniciativa mantenint la creativitat
- Analitzar, sintetitzar, organitzar i planificar la informació.
- Asesorar, orientar y evaluar proyectos de investigación-acción en Periodismo y Ciencias de la Comunicación
- Assessorar, orientar i avaluar projectes de recerca-acció en Periodisme i Ciències de la Comunicació
- Comunicar de forma oral i escrita coneixements en castellà, català i anglès.
- Dissenyar, crear i desenvolupar projectes bàsics de recerca en Periodisme i Ciències de la Comunicació
- Dissenyar, crear i desenvolupar projectes de recerca aplicada en Periodisme i Ciències de la Comunicació.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca
- Posseir raonament crític, compromís ètic i social i tenir respecte a la diversitat i a la multiculturalitat.
- Treballar de forma autònoma, resolent problemes i prenent decisions.

- Treballar en equips de forma interdisciplinària.

Resultats d'aprenentatge

1. Adaptar-se a noves situacions, tenir capacitat de lideratge i iniciativa mantenint la creativitat
2. Analitzar, sintetitzar, organitzar i planificar la informació.
3. Aplicar el mètode científic de forma adequada, plantejant hipòtesis relatives a la comunicació, validant i verificant les idees i conceptes, i referir correctament les fonts bibliogràfiques.
4. Aplicar els coneixements científics d'altres àrees (psicologia, sociologia, economia, filologia, dret, estètica ...) per profunditzar en la pròpia àrea
5. Aplicar la planificació del treball científic per a la recerca i innovació en mitjans.
6. Aplicar la pràctica de la recerca
7. Comunicar de forma oral i escrita coneixements en castellà, català i anglès.
8. Contextualitzar els problemes metodològics
9. Contextualitzar els problemes metodològics (B)
10. Desenvolupar el procés d'elaboració d'un projecte de recerca
11. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca
12. Posseir raonament crític, compromís ètic i social i tenir respecte a la diversitat i a la multiculturalitat.
13. Treballar de forma autònoma, resolent problemes i prenent decisions.
14. Treballar en equips de forma interdisciplinària.
15. Utilitzar els procediments i instruments metodològics per a la recerca i innovació en mitjans.
16. Utilitzar les tècniques de recerca quantitatives i qualitatives per a la recerca i innovació en mitjans

Continguts

Part I. EL CONTEXT TEÒRIC I INSTITUCIONAL DE LA RECERCA EN COMUNICACIÓ MEDIÀTICA

Tema 1. Ciències de la comunicació: un mapa.

1. Transformacions del paradigma de la comunicació. 2. Tendències actuals de la recerca. 3. La recerca en comunicació mediàtica: condicionaments. 4. Polítiques de promoció de la societat del coneixement: Alfabetització digital i mediàtica

Tema 2. Els fonaments del mètode científic.

1. Motivacions del científic. 2. Diferència entre pensament i realitat, fets i idea. 3. Lògica de la recerca: deducció, inducció i abducció. 4. El circuit de la producció científica: recerca, publicació i impacte.

Tema 3. Modalitats de la recerca científica.

1. Sabers teòrics i sabers pràctics. 2. Motivacions i finalitats de la recerca. 3. Recerca teòrica i aplicada: demandes institucionals, empresarials i socials. 4. Les perspectives fonamentals: observació, explicació i experimentació.

Pràctica

- Comentari i anàlisi de text: recerca en comunicació i periodisme, societat de la informació, societat del coneixement.

- Anàlisi de les webs de centres de recerca sobre comunicació.

- Selecció en funció d'un tema determinat de les principals revistes científiques.

- o Comentari i anàlisi de text: motivacions de la recerca

- o Exploració de les principals revistes científiques del sector

o Anàlisi de l'impacte de les publicacions de comunicació

o Lectura d'una recerca institucional

Part II. OBJECTIUS DE LA RECERCA I ELECCIÓ DE LES TÈCNIQUES

Tema 1. Conceptualització de la recerca.

1. Plantejament del problema. 2. Formulació inicial: Objectius, preguntes, justificació i cerca de solucions. 3. Conceptualització: marc teòric general; marc teòric específic. 4. Determinar tipus de recerca. 5. L'anàlisi de l'estat de la qüestió. 6. Confrontació de les preguntes inicials amb les derivades de l'estat de la qüestió. 7. Formulació de punts de vista, conceptes específics i hipòtesis.

Tema 2. Selecció de les tècniques de recerca.

1. Procediments d'estudi i observació. 2. Modalitats de registre de l'observació. 3. Diferència entre mètodes qualitius i quantitatius. 4. El valor de les estructures conceptuals i de les regularitats estadístiques. 5. Univers i mostres. 6. Enquestes i entrevistes. 7. Estudi i anàlisi dels continguts: L'anàlisi quantitativa i l'anàlisi semiòtica i del discurs. 7. Universos i mostres.

Tema 3. Obtenció i presentació de resultats.

1. Discussió i avaluació de resultats. 2. Confrontació amb resultats anteriors. 3. Exposició de resultats. 4. Revisió de la comunitat científica. 5. Defensa dels resultats. 6. Estratègies de publicació i difusió.

Pràctica

- Lectura i discussió d'alguns articles científics amb variades metodologies
- Redacció de sumaris de recerca a partir de la lectura del cos d'un article

Part III. PREPARACIÓ D'UN PROJECTE DE RECERCA

Tema 1. Definició d'un projecte de recerca.

1. Models de recerca: acadèmic i industrial i institucional. 2. Marco acadèmic: recerques de màster, tesi, ponències, monografies i articles. Redacció i defensa. Normativa acadèmica relacionada amb la recerca. 3. Marco industrial i institucional: recerca aplicada, projectes de recerca i desenvolupament, projectes de demostració i difusió, projectes d'innovació.

Tema 2. Fases de realització d'un projecte de recerca.

1. Plantejament del problema i delimitació dels objectius i de l'objecte d'estudi. 2. Estratègia i tàctica de la recerca i la seva metodologia. 3. Marco teòric i estudi de l'estat de la qüestió. 4. Fonts bibliogràfiques i documentals. 5. Organització i planificació de la recerca.

Pràctica

- Comentari i anàlisi de diversos tipus de projectes de recerca
- Confrontació i discussió amb autors de projectes de recerca
- Preparació d'una resposta a un call for tenders (licitació de projecte amb finançament públic)

Metodologia

Metodologia docent i activitats formatives

15 ECTS: 375h

ACTIVITATS DIRIGIDES: 25%

- Classes magistrals 32h
- Seminaris: 34h
- Laboratoris 27,75h

- Total: 93,75h

TREBALL AUTÒNOM: 60%

- Treball autònom 244h

ACTIVITATS SUPERVISADES: 15%

- Tutories i activitat d'avaluació 37,25h 37,25h

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATAT
Dirigides			
	Classes magistrals	32	Identificar i descriure el procés del treball científic i de la recerca en comunicació i periodisme a partir dels principals corrents, teories i àrees de recerca d'un punt de vista conceptual, metodològic i de recerca.
	Seminaris	34	Exposar i debatre textos sobre metodologia i recerca en comunicació i periodisme i presentar resums de lectures i de conferències. Estudi de casos i recerques en comunicació i periodisme.
	Laboratoris	27,75	Aplicar els coneixements teòrics i els mètodes i tècniques de recerca al treball de recerca.
Supervisades			
	Tutories	30	
	Activitat d'avaluació	7,25	
Autònomes			
	Estudi i cerca d'informació	70	Aconseguir nivells d'autoaprenentatge mitjançant la cerca, selecció i anàlisi de la informació.

Lectures	90,25	Lectura comprensiva de textos, interpretació i anàlisi de base de dades, estudi, recensions, síntesis, realització d'esquemes, mapes conceptuals i r. Capacitat d'autoaprenentatge.
Traball individual o en equip	83,50	Aplicar els coneixements assolits a recerca sobre comunicació, cooperació internacional i desenvolupament

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals, seminaris i pràctiques de laboratori	93,75	3,75	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16
Tipus: Supervisades			
Tutories i activitat d'avaluació	36,75	1,47	2, 3, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16
Tipus: Autònomes			
Estudi i cerca d'informació, lectures i treball individual o en equip	244	9,76	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

Avaluació

Treball de curs (40% de la nota)

Exposició i debat en classe de lectures i presentació de resums de seminaris (20% de la nota)

Pràctiques supervisades de laboratori (20% de la nota)

Participació en classe i tutories: 20% nota.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exposició i debat a classe de lectures i presentació de resums	20	0	0	2, 3, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 15
Participació a classe i tutories	20	0	0	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16
Pràctiques supervisades de laboratori	20	0	0	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 15, 16

Bibliografia

BÀSICA

Investigació en comunicació

Manuais

McQuail, Denis (2000). Introducción a la teoría de la comunicación de masas. Barcelona, Paidós, 3ª ed. rev. y ampl.

Thompson, John B. (1998). Los medios y la modernidad. Una teoría de los medios de comunicación. Barcelona, Paidós, 1ª ed.

Wolf, Mauro (1991). La Investigación de la comunicación de masas. Barcelona, Paidós, 2ª ed.

Metodologia i tècniques d'investigació

Manuais

Ander-Egg, Ezequiel (1987). Técnicas de investigación social. Buenos Aires, Editorial Humanitas, 21è. ed.

Berganza, María Rosa y Ruíz San Román José Antonio (coords.) (2005). Investigar en Comunicación. Guía práctica de métodos y técnicas de investigación social en comunicación. Madrid. McGraw Hill

Eco, Umberto (1983). Cómo se hace una tesis: técnicas y procedimientos de estudio, investigación y escritura. Barcelona, Gedisa, 5ª ed.

García Ferrando, Manuel; Ibáñez, Jesús y Alvira, Francisco (comps.) (2001). El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación. Madrid, Alianza Editorial

Jensen, Klaus Bruhn y Jankowski, Nicholas Warren (eds.) Metodología y técnicas de investigación social. Madrid, McGraw-Hill

Vilches, Lorenzo (coord.) (2011). La investigación en comunicación. Métodos y técnicas en la era digital. Barcelona, Gedisa

Wimmer, Roger D. y Dominick, Joseph R. (1996) La investigación científica de los medios de comunicación. Una introducción a sus métodos. Barcelona, Bosch Casa Editorial, S.A. Wimmer, Roger D. y Dominick, Joseph R. (2001). Introducción a la investigación de medios masivos de comunicación. México, International Thomson cop. 2001, 6ªed.

REVISTAS ESPECIALIZADAS:

Anàlisi. Quaderns de comunicació i cultura.

Anuario FUNDESCO

Anuario El País

Communication

Conexiones

deSignis

European Journal of Communication

International Journal of Cultural Studies

NORDICOM

RAI.VQPT

SIGNA

TELOS

VARIETY

VERSUS

WEBSITE

<http://www.abc.org.uk>

<http://www.auditel.it>

<http://www.beta.undp.org/undp/es/home.html>

<http://www.dircom.org>

<http://www.gfk.com>

www.guionactualidad.uab.cat

<http://www.idescat.cat>

<http://www.ine.es>

<http://www.itu.int/ITU-D/ict/statistics>

<http://www.mediametrie.fr>

<http://www.mcu.es/cine/MC/CDC/index.html>

<http://www.ofcom.org.uk>

<http://www.ojd.es>

<http://www.ojd.com/observatoire>

<http://www.wan-ifra.org/es>

<http://www.statistics.gov.uk>

<http://www.uis.unesco.org>

<http://www.unesco.org>

<http://www.vincos.it/world-map-of-social-networks>

<http://oitve.wordpress.com>

<http://web.worldbank.org>

NOTA: La bibliografia de consulta i la corresponent a lectures per temes per al debat a l'aula es publicuessin al Campus Virtual a l'inici del curs.